

Organisasjonsnummer: 874601012
Foretaksnavn: Bergen kommune - Bymiljøetaten
Navn: Lars Ove Kvalbein
Kontonummer: 52100539187
Adresse: Postboks 7700
Postnr.: 5020 Bergen
Telefon: 55566102
Mobiltelefon: 93044559
E-post: lars.kvalbein@bergen.kommune.no

Mottaker: Miljødirektoratet
Kopimottaker: Fylkesmannen i Hordaland

SØKNAD

REFERANSENR.: 18S5D14B

Samkjøringskampanje for Bergen

Type tiltak: Klimavennlig transport - gjennomføring av tiltak

Beskriv tiltaket, med vekt på hvem, hva, hvor og hvordan:

Bergen kommune har etablert en ambisiøs klima- og energihandlingsplan med ambisjon om å redusere biltrafikken med 10% innen 2020 og 20% innen 2030 sammenlignet med 2013. For å nå dette målet legger planen opp til at kapasiteten i kjøretøyene på veien skal utnyttes bedre. Målet er å doble antall passasjerer per bil i rushtrafikken innen 2020. For innbyggere og ansatte i Bergen kommune som ikke har gode kollektivalternativer eller kan gå eller sykle til jobb, er samkjøring et klimavennlig alternativ.

Forutsetningen for å lykkes med å doble antall passasjerer per bil i rushtrafikken i Bergen anses som særskilt gode. Det er blant annet etablert samkjøringsfelt (2+-felt) på to av de viktigste hovedinnsfartsårene til og fra sentrum. Det er i tillegg gjort et betydelig holdningsskapende arbeid for å fremme samkjøring, gjennom pilotprosjekter og kampanjer (se www.2pluss.info). Bergen kommune ønsker nå å bygge videre på dette, og gå i front for det grønne skiftet ved å legge til rette for samkjøring for om lag 20 000 ansatte i kommunen og 1-3 partnerbedrifter.

Våren 2018 gjennomfører Bergen kommune en reisevaneundersøkelse og detaljert kartlegging av tjenstemobiliteten i kommunen. Målsetningen er å omsette kunnskapen fra kartleggingen i konkrete klimareduserende tiltak, blant annet å legge bedre til rette for samkjøring blant kommunens ansatte. Bergen kommune søker derfor om midler til å iverksette en samkjøringskampanje for ansatte i kommunen og 1-3 partnerbedrifter. Vi tror tiltaket har stort potensiale på sikt; ifølge en undersøkelse NAF gjennomførte høsten 2016 ønsker 1 av 3 arbeidstagere å samkjøre dersom det legges til rette for det. Og den teoretiske kapasiteten er god - i følge våre egne beregninger er 95% av passasjeretene ledige, selv i rushtiden.

Vår kampanje retter seg mot å øke andelen som samkjører. Dette ønsker Bergen Kommune å gjøre i samarbeid med en tjenestetilbyder som skal bistå med gjennomføring av samkjøringskampanjen og som kan tilby en samkjørings-app /tjeneste som er enkel og effektiv å bruke. .

Hvordan vil tiltaket gi reduksjon i klimagassutslippene?

Tiltaket er rettet mot ansatte i Bergen kommune og 1-3 partnerbedrifter som i dag kjører alene i bilen til jobb. Klimagevinsten ved tiltaket er således knyttet til målet om å øke antall personer per bil i rushtrafikken, og dermed bidra til bedre flyt i trafikken og mindre klimagassutslipp. Dersom målsetningene for tiltaket oppnås vil det gi flere titalls tonn i CO₂-utslippsreduksjon. I tillegg kommer utslippsreduksjonen av andre partikler og giftstoffer som ofte ikke måles, og som vil ha en positiv effekt på luften i nærmiljøet.

Ifølge NAF sin undersøkelse fra 2016 ønsker 1 av 3 å samkjøre dersom det blir lagt til rette for det. Vi har antatt at 1 av 25 vil samkjøre og da sparer vi om lag 75 tonn CO₂ i løpet av kampanjeperioden. Dersom 1 av 3 av 23 000 ansatte samkjører blir besparelsen på om lag 600 tonn. Se vedlegg med målsatte forventede CO₂-utslipp som følge av tiltaket.

Andelen ansatte som samkjører er altså avgjørende viktig for tiltakets totaleffekt på klimagassutslippene.

Samkjøring er ett av flere tiltak som Bergen kommune ønsker å ta i bruk for å nå våre utslippsmål generelt, og målet om å doble antall passasjerer pr bil i rushtrafikken innen 2020 (Grønn strategi 2016, side 27, mål T1, T3, T5).

Hvilke virkninger, i tillegg til reduksjon i klimagassutslipp, vil tiltaket ha?

En viktig grunn til at Bergen kommune ønsker å lansere en samkjøringskampanje rettet spesifikt mot kommunens ansatte er at vi ønsker å demonstrere potensialet som ligger i nye grønne teknologiske løsninger og bidra til å styrke bevisstheten og fokuset på dette blant våre ansatte. Vårt mål er at kommunen skal gå foran i det grønne skiftet i transportsektoren, og selv teste ut tiltak som vi i neste omgang og med større tyngde kan promotere overfor befolkningen. I tillegg bidrar tiltaket til at ansatte som deltar i kampanjen får mulighet til å dele pendlekostnader som for eksempel rushtidsavgift og parkering, sparer tid der sambruksfelt kan benyttes og får utvidet spekteret av gode transportalternativer. For byen vil tiltaket kunne bidra til redusert trafikkbelastning i rushtiden og dermed bedre flyt for alle trafikanter. Vår erfaring er at kun 10% reduksjon av trafikken i rushtiden fjerner køene og gir flyt. Færre biler på veien og bedre flyt har også stor effekt på luftkvaliteten.

For arbeidsplassene kan tiltaket gi redusert behov for parkeringsplasser for ansatte.

Det finnes en viss teoretisk fare for at en ikke klarer å rekruttere dagens bilførere, men ender opp med å få folk som i dag sykler, går eller tar kollektivt til å kjøre sammen til jobb i privatbil, men kampanjen vil innrettes slik at denne faren blir minimal.

Det er et mål at tiltakene som får støtte skal ha spredningspotensial og overføringsverdi til andre fagområder eller kommuner, og være nyskapende ved å prøve ut nye løsninger. Hvordan kan tiltaket bidra til noe av dette?

Dersom Bergen kommune lykkes med å etablere samkjøring som et klimavennlig alternativ i Bergen kommune for innbyggere og ansatte som ikke har gode kollektivalternativer eller kan gå eller sykle til jobb, vil det ha stort spredningspotensial og overføringsverdi til andre, både virksomheter og byområder. Det vil også ha en overføringsverdi for mindre kommuner hvor det er krevende å etablere et godt kollektivtilbud både fra et klima- og fra et kostnadsperspektiv. Bergen kommune vil stille krav om at data er mest mulig åpne og tilgjengelige for aktører som ønsker å utvikle løsninger på dette feltet.

Tiltaket vil medføre endringer i aktivitet eller utslipp. I den grad det er mulig å tallfeste effekten av tiltaket bør det foretas registreringer eller tellinger før og etter tiltaket er gjennomført. Hvilke registreringer eller tellinger kan gjennomføres for å fange opp effekten av tiltaket?

Bergen kommune gjennomfører våren 2018 en reisevaneundersøkelse blant kommunens ansatte. Denne vil avdekke hvor mange av kommunens ansatte som i dag samkjører til og fra jobb, samt kartlegge interessen og potensialet for samkjøring blant kommunens ansatte. Antall bekreftede samkjøringer som følge av kampanjen vil bli registrert løpende. Etter at tiltaket er gjennomført vil effekten av tiltaket bli målt ved å sammenligne antallet ansatte som samkjører til og fra jobb før og etter kampanjen. Effekten av tiltaket på lang sikt vil kunne måles i fremtidige reisevaneundersøkelser.

Hvordan er søknaden politisk forankret?

Tiltaket er politisk forankret i Bergen kommunes interne klima- og energihandlingsplan som ble behandlet i bystyret 22.03.2017. Hovedmålet for transport er at kommunens ansatte skal bruke mest mulig miljøvennlig transport både i tjenesten og på vei til og fra arbeid. Det skal tilrettelegges for at arbeidstakerne kan velge miljøriktige transportmidler til og fra jobb, og samkjøring beskrives som et godt alternativ for de som må bruke bil til jobbreiser.

Videre er tiltaket forankret i Bergen kommunes Grønn strategi som ble vedtatt i september 2016, og som etablerer målet om å doble antall passasjerer pr bil i rushtrafikken innen 2020. Her slås det fast at viktige strategiske elementer for å redusere biltrafikk vil være mobilitetsarbeid - påvirkningsarbeid rettet mot befolkning og næringsliv som fører til positive endringer av reisevaner og å tilrettelegge for delt mobilitet som utnytter kapasiteten i transportsystemet bedre.

Gjennomføring

Hvem skal eie og vedlikeholde tiltaket når tiltaket er gjennomført?

Bergen kommune - Sykkel- og mobilitetskontoret i Bymiljøetaten.

Aktuelle samarbeidspartnere for videreføring og oppskalering er Klimapartner-nettverket, Bergen Næringsråd og samarbeidspartnerne i Miljøløftet (Byvekstavtale for Bergensområdet)

Hva er forventede driftsoppgaver og årlige driftsutgifter?

Tiltaket er en tidsbegrenset kampanje med en definert start og slutt. Om evalueringen av kampanjen viser gode resultater i forhold til målene definert i Grønn strategi, vil en søke å innarbeide tiltaket i driften av en rådgivingstjeneste for bærekraftig mobilitet hos Sykkel- og mobilitetskontoret. Det er naturlig å henvende seg til Miljøløftet / Byvekstavtalen for Bergen for økonomisk bidrag til driften.

Når planlegges arbeidet startet og avsluttet?

Oppstart: September 2018

Avslutning: September 2019

Gjennomføringsplanen kan lastes opp som vedlegg eller beskrives nedenfor:

Se vedlegg hvor de ulike fasene i gjennomføringen er beskrevet i en figur.

Kampanjen er planlagt å vare i 12 måneder og består av 3 faser. I forberedelsesfasen (2 måneder) gjennomføres rekruttering og opplæring av samkjøringsambassadører. I gjennomføringsfasen (8 måneder) gjennomføres samkjøringsverksted for å rekruttere og få tilbakemelding fra deltagere i kampanjen. I tillegg iverksettes en målrettet informasjonskampanje via kommunens, og evt. deltagende bedrifters, interne kommunikasjonskanaler, hvor informasjon om og resultater av kampanjen blir løpende oppdatert. De første 100 sjåførene som forplikter seg til å tilby skyss hver dag mottar en mindre kompensasjon for å tilby skyss i tyve dager, og alle deltagere er med i trekning av premier for å stimulere til aktivitet. I evalueringsfasen (2 måneder) evalueres kampanjen og kommunen vurderer hvilke tiltak som skal videreføres for å fremme samkjøring som et klimavennlig alternativ i Bergen.

Dette ønsker Bergen Kommune å gjøre i samarbeid med en tjenestetilbyder som kan bistå med forberedelse og gjennomføring av samkjøringskampanjen, samt tilby en løsning som tilfredsstillende følger følgende kriterier: (1) har en metode (algoritme) som gjør det enkelt og effektivt å finne passende turer og (2) kan tilby en løsning som gir en mest mulig smidig brukeropplevelse, hvor tidstapet i forhold til bruk av egen bil er minimert for både sjåfører og passasjerer. Dette kan f.eks. være en kartløsning hvor passasjerer kan følge med på hvor sjåføren befinner seg i sanntid og (3) kan dele data på en åpen, trygg og lovlig måte som gjør det enkelt å integrere samkjøring med andre transporttjenester.

Beskriv hvorfor økonomisk støtte vil være utløsende for at tiltaket blir gjennomført:

For å kunne anskaffe den nødvendige profesjonelle bistanden og teknologiske løsninger til en slik kampanje, er Bergen kommune avhengig av ekstern økonomisk støtte.

Kostnadsoverslag / Budsjett

Utgifter til gjennomføring av tiltaket	Beløp uten mva
Interne kostnader (egenandel)	1 552 000
Premier og insentiver	125 000
Tilpasning av løsning	360 000
Planlegge og gjennomføre kampanje	483 000
Informasjonsmateriell	130 000
Total sum	2 650 000

Finansiering

Finansiering av tiltak	Beløp uten mva
Samlet kostnad ved tiltak(ene)	2 650 000
- Andre offentlige tilskudd	0
- Annen finansiering	0
- Egne midler	1 552 000
= Omsøkt tilskudd fra miljøforvaltningen	1 098 000

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Ja

Ja, tiltaket kan nedskaleres noe (færre deltakere), men vil da få redusert effekt.

Utdyping finansiering

Er noe av finansieringen annet enn kommunale midler eller klimasats-midler? Får eller har tiltaket mottatt eksterne midler av noe slag? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om andre offentlige midler, men ikke fått slik støtte? Nei

Vedlegg

 Samkjøringskampanje_klimautslipp.pdf (Annet)

 Samkjøringskampanje_framdrift.pdf (Gjennomføringsplan)

 Samkjøringskampanje_budsjett.pdf (Økonomi/Finansiering)

Merknad:

Budsjett for samkjøringskampanje rettet mot ansatte i Bergen kommune, samt 1-3 bedrifter i Bergen. Kommunens egenandel dekkes ved å legge til grunn interne kostnader for Bergen kommunes ansatte knyttet til deltagelse i opplæring av samkjøringsambassadører, deltagelse på workshops og samkjøringsverksted, samt testing av samkjøringsløsning. Tjenestetilbyder får et helhetlig ansvar for forberedelse, gjennomføring og rapportering i tilknytning til kampanjen. Det er budsjettert med en 20% stilling i Bergen kommune til prosjektoppfølgning. Det er satt av midler til å kompensere de første 100 sjåførere som tilbyr skyss i en måned (20 dager), samt premier til utvalgte ansatte som deltar i kampanjen for å stimulere til aktivitet. Øvrige eksterne kostnader er knyttet til tjenestetilbyders kostnader til prosjektgjennomføring.

[sign] **Lars Ove Kvalbein for Bergen kommune - Bymiljøetaten**

Levert 15.02.2018